

INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA

sporządzony dnia .....

Na podstawie: art. 140, art. 141, art. 145, art. 146, art. 148, art. 149, art. 150, art. 152 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Część I:

I. Dane osoby usamodzielnianej:

Imię i nazwisko:

.....

Data i miejsce urodzenia:

.....

Telefon:

.....

Adres zamieszkania:

.....

Adres zameldowania na pobyt stały:

.....

Planowane miejsce osiedlenia się po opuszczeniu rodziny zastępczej lub placówki:

.....

Dochód własny osoby usamodzielnianej:

.....

II. Informacja o miejscach pobytu osoby usamodzielnianej w pieczy zastępczej:

A. Imię, nazwisko oraz adres rodziny zastępczej lub nazwa i adres placówki, w której osoba usamodzielniana przebywała bezpośrednio przed rozpoczęciem procesu usamodzielnienia zgodnie z art. 141 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

.....

.....

B. Podstawa umieszczenia:

Postanowienie Sądu Rejonowego w ..... z dnia ....., sygn. akt.....

C. Czy osoba usamodzielniana przebywała w innych rodzinach zastępczych lub placówkach?

Nie Tak

Jeśli tak, to w jakich okresach :

1).....

.....

2).....

.....

3).....

.....

D. Łączny okres przebywania osoby usamodzielnianej w pieczy zastępczej: .....

III. Dane rodziców biologicznych osoby usamodzielnianej

A. Matka biologiczna

Imię i nazwisko, adres zamieszkania

.....
.....

Rodzaj kontaktów osoby usamodzielnianej z rodzicem

.....
.....

B. Ojciec biologiczny

Imię i nazwisko, adres zamieszkania

.....
.....

Rodzaj kontaktów osoby usamodzielnianej z rodzicem

.....
.....

IV. Współdziałanie i wspieranie osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem.

Proszę podać osoby, na których wsparcie może Pan/ Pani liczyć w jakim zakresie:

Imię i nazwisko	Adres zamieszkania	Pokrewieństwo	Rodzaj wsparcia: emocjonalne, finansowe, itp.

Zobowiązanie opiekuna osoby usamodzielnianej: .....

.....

V. Wykształcenie osoby usamodzielnianej - plan kontynuowania nauki

A. Posiadane wykształcenie.....

.....

B. Czy osoba usamodzielniana kontynuuje obecnie naukę ?

Nie   Tak

Jeśli Tak to podać nazwę i adres szkoły, rok / semestr :

.....

.....

D. Czy osoba usamodzielniana zamierza nadal kontynuować naukę?

Nie Tak

Jeśli tak to podać w jakiej szkole/uczelni i od kiedy :

.....
.....

Zobowiązanie opiekuna osoby usamodzielnianej: .....

.....

VI. Uzyskanie kwalifikacji zawodowych i podjęcie zatrudnienia:

A. Posiadane kwalifikacje zawodowe (kursy, szkolenia): .....

.....
.....

B. Czy osoba usamodzielniana zamierza rozpocząć kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe ?

Nie Tak

C. Czy osoba usamodzielniana ma sprecyzowane plany dotyczące rodzaju podejmowanych kursów ?

Nie Tak

Jeśli tak, proszę podać jakie:

Nazwa i rodzaj kursu, organizator	Zdobyte uprawnienia, kwalifikacje	UWAGI

Czy osoba usamodzielniana pracuje ?

Nie Tak

Jeśli tak, proszę podać rodzaj i miejsce zatrudnienia (umowa o pracę, umowa zlecenie, praca dorywcza, przyuczenie do zawodu, praktyczna nauka zawodu, itp.)

.....
.....

D. Czy osoba usamodzielniana oczekuje pomocy w znalezieniu pracy ?

Nie Tak

Zobowiązanie opiekuna osoby usamodzielnianej: .....

.....

VII. Ustalenie uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego

Czy osoba usamodzielniana posiada ubezpieczona zdrowotnie ?

Nie Tak

Jeśli tak, to z jakiego tytułu:

.....

VIII. Sytuacja zdrowotna

A. Czy osoba usamodzielniana posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ?

Nie   Tak

Jeśli Tak, to z jakiego tytułu, w jakim stopniu i na jaki okres zostało wydane: .....
....., od..... do.....

B. Czy osoba usamodzielniana leczy się specjalistycznie ?

Nie   Tak

Jeśli Tak, to podać:

Nazwa ośrodka, przychodni, szpitala, adres	Specjalista (imię, nazwisko, rodzaj specjalizacji np. psycholog, dermatolog itd.)	Przyczyna leczenia, schorzenie	Zalecenia

IX. Warunki mieszkaniowe

A. Sytuacja mieszkaniowa osoby usamodzielnianej po ukończeniu 18 roku życia:

- zamieszkanie z rodziną zastępczą lub pozostanie w placówce opiekuńczo- wychowawczej,
- zamieszkanie z rodziną biologiczną,
- wynajem pokoju,
- bursa, internat, dom akademicki,
- inne.....

B. Czy osoba usamodzielniana planuje złożenie wniosku do Wydziału Lokalowego Urzędu Miasta/Gminy ?

- Nie
- Tak

Jeśli Tak, to kiedy i jakiego.....
.....

X. Karalność:

A. Czy osoba usamodzielniana zastała skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe?

Nie   Tak

Jeśli tak, to kiedy, na jaki okres i przez jaki Sąd .....
.....

XI. Pomoc w uzyskaniu przysługujących świadczeń

A. Czy osoba usamodzielniana zamierza złożyć wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki?

Nie Tak

Jeżeli tak to od kiedy: .....

B. Czy osoba usamodzielniana planuje skorzystać z pomocy na usamodzielnienie?

Nie Tak

Jeżeli tak to od kiedy:.....

C. Czy osoba usamodzielniana planuje skorzystać z pomocy na zagospodarowanie?

Nie Tak

Jeżeli tak to kiedy.....

D. Czy osoba usamodzielniana planuje skorzystać z pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych?

Nie Tak

Jeżeli tak to kiedy i w jakim zakresie: .....

E. Czy osoba usamodzielniana planuje skorzystać z pomocy w uzyskaniu zatrudnienia?

Nie Tak

Jeżeli tak to kiedy i w jakim zakresie: .....

Indywidualny Program Usamodzielnienia został opracowany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. Jednocześnie opiekun usamodzielnienia zobowiązuje się do wspierania wychowanka w realizacji działań zawartych w IPU.

.....
Data i podpis osoby usamodzielnianej

.....
Data i podpis opiekuna usamodzielnienia

Część II. Deklaracja i zobowiązania:

1. Zobowiązuję się do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, zatwierdzonego przez kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w .....
2. Zobowiązuję się do aktywnego współdziałania z opiekunem programu usamodzielnienia w celu skutecznej realizacji programu usamodzielnienia.
3. Zobowiązuję się do dokonania po zakończeniu realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego do udzielenia pomocy oceny końcowej procesu usamodzielnienia.
4. Zobowiązuję się do poinformowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w ..... o każdej zmianie mojej sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, w tym szczególnie o zmianie szkoły i miejsca zamieszkania.
5. Zapoznałem się z Załącznikiem nr 1 niniejszego programu usamodzielnienia tzw. Informacje dla osoby usamodzielnianej.

.....
Podpis osoby usamodzielnianej

.....
Podpis opiekuna usamodzielnienia

.....
Pieczętka i podpis
koordynatora/pedagoga

Zatwierdzam powyższy program usamodzielnienia

.....
Data i podpis
Dyrektora PCPR

Załącznik nr 1. Informacje dla osoby usamodzielnianej

Zostałem poinformowana/y, że zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, **rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną**, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

I) przyznaje się pomoc na:

a) **kontynuowanie nauki** - (Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.)

b) **usamodzielnienie** - (Wniosek o przyznanie pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.)

c) **zagospodarowanie** - (Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.)

II) udziela się pomocy w uzyskaniu:

a) **odpowiednich warunków mieszkaniowych** – (Wniosek o przyznanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.)

b) **zatrudnienia** – (Wniosek o przyznanie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.)

W przypadku cudzoziemców wniosek składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

III) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

2. Przez osobę usamodzielnianą rozumie się również osobę, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w okresie **6 miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności**.

3. W przypadku **gdy osoba usamodzielniana przebywa w domu pomocy społecznej albo w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym lub przewlekle chorym**, pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie **nie przysługuje**.

4. Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

3 lat — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;

roku — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Do okresów pobytu w pieczy zastępczej wlicza się również:

1) okresy pobytu w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, zapewniającym całodobową opiekę, i młodzieżowym ośrodku wychowawczym, jeżeli orzeczenie sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej nie zostało uchylone;

2) okres pobytu osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy,

5. Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.

W przypadku gdy dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200 zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu, podzieloną przez liczbę tych osób.

6. Osoby usamodzielniane są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał pomoc, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. b i c wyżej cytowanej ustawy, **o każdej zmianie ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która ma wpływ na prawo do tych świadczeń.**

7. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności:

- 1) zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia,
- 2) sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Osoba usamodzielniana co najmniej na rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, lub inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą i zaakceptowana przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

8. Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę:

- 1) w szkole;
- 2) w zakładzie kształcenia nauczycieli;
- 3) w uczelni;
- 4) na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
- 5) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Pomoc na kontynuację nauki przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia. Pomoc przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego.

9. Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- 1) kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie;
- 2) bez uzasadnionych powodów zmieniła trzykrotnie, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu;
- 3) została umieszczona w zakładzie karnym.

10. Pomoc na kontynuowanie nauki można zawiesić w przypadku, gdy:

1) w trakcie kształcenia w zakładzie kształcenia nauczycieli lub w uczelni osoba usamodzielniana przebywa na urlopie od zajęć;

2) osoba usamodzielniana nie realizuje indywidualnego programu usamodzielnienia.

11. Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną — nie mniej niż 3300 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;

2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:

a) nie mniej niż 6600 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,

b) nie mniej niż 3300 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,

c) nie mniej niż 1650 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielniania, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.

W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. W uzasadnionych przypadkach pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona w trakcie wypłacania pomocy na kontynuowanie nauki.

12. Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1500 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3000 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

13. Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

1) istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana;

2) osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą;

3) osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;

4) stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;

5) osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyla się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia;

6) osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

.....
Data i podpis osoby usamodzielnianej

.....
Data i podpis opiekuna usamodzielnienia